

DZIENNIK URZĘDOWY

OBWODU OLKUSKIEGO

Prenumerata kwartalnie 3 Korony.

Nr. 11.

Olkusz, 1. czerwca 1916.

TREŚĆ: 211—239. — 211. Personalia. — 212. Roki urzędowe. — 213. Do ludności powiatu olkuskiego. — 214. Obwieszczenie. — 215. Rozporz. c. i k. wojskowego Generalnego Gubernatorstwa z dnia 4. maja 1916, Nr. 26869 w sprawie podatków konsumcyjnych. — 216. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. maja 1916, dotyczące monopolu cukrowego i przymusu koncesyjnego dla handlu cukrem. — 217. Karty cukrowe. — 218. Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 2-go maja 1916. — 219. Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 4. maja 1916 r. — 220. Obwieszczenie Naczelnej Komendy armii z dnia 18. kwietnia 1916 r. — 221. Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojsk. w Polsce z dnia 12. kwietnia 1916 r. — 222. Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 15-go kwietnia 1916 r. — 223. Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 20-go kwietnia 1916 r. — 224. Obwieszczenie c. i k. Jener. Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 26 kwietnia 1916 r. — 225. Obwieszczenie. — 226. Obwieszczenie. — 227. Obwieszczenie. — 228. Uwolnienie lub wymiana robotników wcielonych do oddziałów robotniczych. — 229. Do rolników. — 230. Pozwolenie na wywóz towarów z obszaru okupowanego do krajów poza Monarchią austriacko-węgierską. — 231. Taksy za zwierzęta rzeźne. — 232. Obwieszczenie. — 233. Godziny urzędowe w c. i k. etapowym urzędzie pocztowym. — 234. Ogłoszenie. — 235. Ubezpieczenie. — 236. Obwieszczenie. — 237. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z dnia 9 maja 1916 r. — 238. Wyrok karny. — 239. Awiso.

211.

Personalia.

Dr. Franciszek Hovurka, c. k. komisarz powiatowy w Olkuszu, został przydzielony do c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie. Zygmunt Kraus, c. k. komisarz powiatowy i Dr. Stanisław hrabia Łoś, c. k. conceptowy praktykant Namiestnictwa, zostali przydzieleni do c. i k. Komendy obwodowej w Olkuszu.

212.

Roki urzędowe.

W miesiącu czerwcu b. r. odbędą się następujące roki urzędowe:

7. czerwca 1916 r. w Kroczycach;
8. czerwca 1916 r. w Ogrodzieńcu;
9. czerwca 1916 r. w Kidowie i Pilicy;
10. czerwca 1916 r. w Żarnowcu;
14. czerwca 1916 r. w Wolbromiu;
16. czerwca 1916 r. w Bolesławiu;
17. czerwca 1916 r. w Sławkowie;
19. czerwca 1916 r. w Rabsztynie;
20. czerwca 1916 r. w Sułoszowej;
21. czerwca 1916 r. w Jangrocie;
23. czerwca 1916 r. w Skale;
24. czerwca 1916 r. w Cianowicach.

Roki te, na których jawić się mają leśniczowie, jakoteż wszyscy członkowie Komisji gospodarczych, wójtowie, względnie c. i k. Zarządcy gminni i sołtysi, rozpoczynają się o godzinie 10-tej przed poł.

Z miejscowości, w których panują choroby zakaźne nie mają się jawić ani sołtysi, ani żadne inne osoby.

Gminy mają postarać się o odpowiednie lokale, odnośnie zaś posterunki żandarmeryi mają wysłać po dwu żandarmów jako asystę wojskową.

213.

Do ludności powiatu olkuskiego.

Stosownie do wydanych tutejszych rozporządzeń wzywa się po raz ostatni wszystkich rolników i wszystkie inne osoby posiadające więcej zboża lub mąki niż potrzebują dla własnego użytku według oznaczonych norm, żeby obowiązkowi odstawienia zboża i mąki do magazynów wojskowych uczynili zadość n a j p ó ź n i e j do 10. c z e r w c a 1916.

Równocześnie przypomina się, że na głowę wolno spotrzebować dziennie 200 gramów mąki.

Jeden korzec żyta np. albo pszenicy lub 200 funtów mąki, musi zatem wystarczyć na 4 głowy do nowych żniw i tyle tylko wolno jest zatrzymać, reszta zaś musi być dostawioną do magazynów zbożowych.

Po 10. czerwca c. i k. Komenda każe odbierać tym, którzyby wezwania tego nie usłuchali zboże, i mąkę zbytnią w drodze rekwizycyi wojskowych, placąc tylko połowę ceny maksymalnej.

Koszta utrzymania wojsk rekwizycyjnych spadną w tym razie na odnośną gminę.

214.

Obwieszczenie.

Przyjmowanie tuziemców do służby przy c. i k. Żandarmeryi w okupowanych obszarach Polski.

C. i k. Zarząd Wojskowy w okupowanych obszarach Polski zezwolił na przyjmowanie dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców do służby w żandarmeryi w obszarze okupowanym.

Ze względu, że c. i k. żandarmerya stanowi integralną część c. i k. wojska, takie dobrowolne wstąpienie uważa się za równoznaczne z dobrowolnem wstąpieniem do służby w c. i k. sile zbrojnej, dozwołnem Najwyższem postanowieniem z 1. października 1914.

Warunki przyjęcia:

- a) zupełna zdolność do służby wojskowej, oraz wiek między 20 a 30 lat;
- b) poświadczenie, że petent nie był sądownie karany;

c) znajomość polskiego języka w słowie i piśmie (władający językiem niemieckim, mają pierwszeństwo);

d) bezżenność, względnie bezdzietne wdowieństwo;

e) zobowiązanie się do czynnej służby przy żandarmeryi w okupowanych obszarach Polski przez przeciąg najmniej czterech lat.

Małoletni muszą wykazać się pisemnem i przez gminę potwierdzonem pozwoleniem ojca lub opiekuna.

Pobory.

Przyjęcie następuje na razie na przeciąg 6 miesięcy; po upływie tego czasu próby nastąpi przeniesienie do żandarmeryi.

Pobory początkowe wynoszą — oprócz ryczałtowego t. zw. Etappenrelutum (obecnie 3 kor. 12 halerzy dziennie), 2 kor. 74 hal. dziennie żołdu i 1 kor. 20 hal. dziennie dodatku połowego.

Każdy zgłaszający się winien przynieść ubranie, obuwie i bieliznę (w dobrym stanie). Później otrzyma mundur skarbowy, obuwie i uzbrojenie.

Do każdego podania należy dołączyć (obok zwyczajnych dokumentów osobistych, jak metryka chrztu, świadectwa szkolne i t. p.), także rewers własnoręcznie przez kandydata napisany w języku polskim lub niemieckim następującej treści:

Rewers.

Na wypadek mego przyjęcia do c. i k. żandarmeryi w okupowanym obszarze Polski obowiązuję się czynnie służyć przy tejże żandarmeryi najmniej przez przeciąg czterech lat.

Data

Podpis

2 świadków

Kandydaci winni wnieść podania do c. i k. Komendy obwodowej najpóźniej do 30. czerwca 1916.

Przyjęci do służby podlegają od dnia wstąpienia do żandarmeyi wojskowym ustawom karnym i przepisom dyscyplinarnym na równi z należącymi do c. i k. wojska.

215.

Rozporządzenie c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa z dnia 4. maja 1916, Nr. 26869 w sprawie podatków konsumcyjnych.

Na podstawie reskryptu c. i k. Naczelnej Komendy armii M. V. Nr. 28432/P. z dnia 17. kwietnia 1916 i artykułów 43 i 48 Konwencji haskiej co do prowadzenia wojny lądowej, rozporządza się dodatkowo do tut. rozporządzenia z dnia 9. grudnia 1915 Dz. rozp. IV. Nr. 13 co następuje:

I. Drożdże prasowane krajowego i zagranicznego pochodzenia podciąga się pod podatek konsumcyjny w jednolitej wysokości — tak jak w obszarze okupacyjnym niemieckim — po 32 kopiejek od funta rosyjskiego.

Opodatkowanie ma następować zapomocą banderoli. Przy banderolowaniu drożdży wyrabianych w obszarze okupacyjnym należy przestrzegać przepisów obowiązującego ustawodawstwa rosyjskiego o podatkach konsumcyjnych.

Wprowadzone tu przesyłki drożdży przekazywać będą Urzędy cłowe Oddziałowi Straży skarbowej w Strzemieszycach, gdzie austr.-węg. kartel drożdżowy posiada wielki skład, celem obanderolowania; bliższe szczegóły zostaną później unormowane.

II. Podatek konsumcyjny od wprowadzonych zapalek, tutek cygaretowych i papieru cygaretowego nie będzie tak długo pobierany, jak długo te artykuły i w niemieckim obszarze okupacyjnym nie będą podane podatkowi konsumcyjnemu.

Podatkowi temu nie podlegają także tutki cygaretowe i papier cygaretowy wyrabiane w kraju ze względu, że obecnie wprowadza się z zagranicy papier cygaretowy w belach i krążkach, i dopiero w obszarze okupacyjnym przerabia dalej na tutki i książeczki. Przy tych artykułach należy obciążenie podatkiem konsumcyjnym upatrywać już w pobieraniem cła.

III. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 15. maja 1916.

Ks. Dietrichstein G. M.

zastępca Generalnego Gubernatora, m. p.

216.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. maja 1916,

dotyczące monopolu cukrowego i przymusu koncesyjnego dla handlu cukrem.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

R o z d z i a ł I.

Monopol cukrowy.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego i sprzedaż cukru w obrębie tego obszaru zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą »cukier« rozumieć należy cukier buraczany.

§ 2.

Przywóz.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy jest wolny od cła.

Przywóz dla celów określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacji cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1916, Nr. 15 Dz. rozp.), nie ulega żadnym ograniczeniom.

§ 3.

Upoważnienia do sprzedaży cukru.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży cukru, udzielając im koncesyi na handel cukrem.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 4.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży cukru będą ustanowione w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać cukier c. i k. Zarządowi wojskowemu, i ustala ceny, po których c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje cukier handlarzom.

Uchyła się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub sprzedaży cukru.

R o z d z i a ł II.

Koncesya na handel cukrem.

§ 5.

Władza koncesyonująca i dokument koncesyjny.

Koncesyi na handel cukrem (§ 3) udziela Komenda obwodowa, w której obrębie urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 6.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiednie ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnym gospodarstwie domowym, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do osiągnięcia pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 7.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel cukrem prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu.

§ 8.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa, zwłaszcza, czy towar może być oddawany tylko drobnym handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 9.

Nadzór władz.

Prowadzenie handlu cukrem stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu cukrem.

Rozdział III.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 10.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urzą-

dzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu cukrowego.

§ 11.

Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie odpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

§ 12.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania lub nienaganności posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 13.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 10. czerwca 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 10. czerwca 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 10. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach, po jakich odstępuje się cukier handlarzom (§ 4, ustęp 2).

§ 4, ustęp 3, nie stosuje się do zapasów, określonych w pierwszym ustępie, podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do tych zapasów podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatora aż do wysokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby, które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu cukru z monarchii, mogą ten zapas wpro-

wadzić do 1. czerwca 1916. Zapasy te podlegają po wprowadzeniu ich przepisom tego paragrafu.

§ 14.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15. maja 1916.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

217.

Karty cukrowe.

W obrębie Jenerał Gubernatorstwa wprowadza się monopol cukrowy. Z dniem 10. czerwca 1916 przechodzi cały zapas cukru przeznaczonego na sprzedaż na rzecz Wojskowego Jenerał Gubernatorstwa.

Wszystkie komitety aprowizacyjne i wszyscy kupcy, winni zatem zgłosić w urzędzie gminnym zapas cukru, który mają na składzie. Kto zaniedba tego zgłoszenia, albo poda w niem fałszywe okoliczności, będzie najsurowiej ukarany.

Zgłoszenia wspomniane mają gminy bezzwłocznie przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej.

Karty cukrowe.

Równocześnie ustanawia się karty cukrowe, aby umożliwić sprawiedliwy rozdział cukru między ludność powiatu.

Karta cukrowa upoważnia do nabycia wyznaczonej porcji miesięcznej a to w ilości 1½ funta na głowę. Kto chce kupić cukier, musi sprzedającemu pokazać kartę cukrową, i dać mu odpowiednią ilość odcinków.

Pojedyncze odcinki, (t. j. niezłączone z kartą) są nieważne.

Nikomui nie wolno sprzedawać cukru w zamian za takie pojedyncze odcinki z kart cukrowych.

Rozdanie kart cukrowych powierza się wójtom, względnie sołtysom. Przy pierwszym rozdaniu kart otrzyma każda głowa rodziny tyle kart, ile osób żyje z nim w spólnym gospodarstwie.

W miesiącach następnych będzie się wydawać karty cukrowe tylko za oddaniem karty cukrowej głównej (t. j. starej karty bez odcinków). Nowe karty bez odebrania starej karty będzie się wydawać tylko takim osobom, które poprzednio nie mieszkały w obwodzie Olkuskim, względnie tym, które będą mogły w wiarygodny sposób udowodnić, że straciły starą kartę wskutek ognia, lub innego podobnego wypadku.

Strony winny zatem z największą troskliwością przechowywać główne karty.

Kart cukrowych nie wolno odstępować innym osobom. Sprzedawać cukier wolno tylko tym kupcom, którzy posiadają sklepy i mają na to piśmienne pozwolenie c. i k. Komendy obwodowej.

Do sprzedaży hurtownej przeznaczyła c. i k. Komenda obwodowa w Olkuszu:

1) Centralny komitet ratunkowy, oraz jego 14 filialnych stowarzyszeń;

2) Żydowski komitet ratunkowy, M. L. Talerman, Henryk Scharf, Olkusz;

3) Wolbrom: Jan Rotter, M. Blumenfrucht;

4) Pilica: Ks. Proboszcz Fröhlich, Aron Bankier.

Wszyscy kupcy, którzy chcą w swych sklepach sprzedawać cukier, winni się zwrócić do wymienionych hurtowników cukrowych. Hurtownicy winni sporządzić spis wszystkich, którzy od nich cukier pobrali i przy każdej zmianie przedkładać spisy c. i k. Komendzie obwodowej do kontroli.

Wszyscy prowadzący sklepy z cukrem winni przechowywać odcinki kart cukrowych, i otrzymają dalsze zapasy cukru tylko odpowiednio do ilości, w jakiej oddadzą hurtownikom wspomniane odcinki.

Rozdział cukru pomiędzy hurtowników przeprowadza c. i k. Komenda obwodowa. Detajliści pobierają cukier od hurtowników.

Wydawać cukier przemysłowcom, którzy w swych zakładach zużywają cukier (jak to: apteki, herbaciarnie, cukiernie, restauracje i t. d.), wolno tylko za szczególnem pozwoleniem c. i k. Komendy obwodowej.

Prośby o takie pozwolenia należy wnosić do c. i k. Komendy obwodowej, należy w nich podać i cyfrowo uzasadnić ilość zapotrzebowanego cukru, oraz zatwierdzić podanie przez gminę.

Przemysłowcom takim nie wolno cukru odsprzedawać innym osobom.

Wszyscy hurtownicy odpowiadają za sprawiedliwy rozdział cukru w powierzonym im zakresie.

Przekroczenia tegoż będą karane najsurowiej, a w danym razie także odmową wydania cukru.

Olkusz, dnia 28. maja 1916.

C. i k. Komenda obwodowa w Olkuszu.

218.

Obwieszczenie c. i k. Jenerałnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 2-go maja 1916 r. Zaprowadzenie historycznych nazw dla Nowo-Aleksandryi i Iwangorodu.

Naczelny Wódz Armii zarządził na mocy uprawnień, przysługujących mu na obszarach Polski, podle-

gających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej, aby miasto Nowo-Aleksandryę oznaczono odąd jego historyczną nazwą *P u ł a w y*, a Iwangorod historyczną nazwą *D e b l i n*.

219.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 2. maja 1916.

Pobór podatku spożywczego.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 17. kwietnia 1916, M. V. Nr. 28.432/P i na zasadzie artykułu 43 i 48 Konwencji hagskiej zarządzają się dodatkowo do tutejszego rozporządzenia z dnia 9. grudnia 1915, Dz. rozp. IV. część, Nr. 13, co następuje:

I. Od drożdży prasowanych, tak krajowych jak i zagranicznych, pobierać się będzie opłaty spożywcze według jednostajnej stopy, podobnie jak w niemieckim obszarze okupacyjnym, po 32 (trzydzieści dwie) kopiejek od jednego funta rosyjskiego.

Opodatkowanie to uskutecznić się będzie za pomocą banderoli. Drożdże prasowane, wytworzone na obszarze okupowanym, będą banderolowane ściśle wedle przepisów obowiązującej rosyjskiej ustawy akcyzowej.

Urzędy cłowe przekazywać będą sprowadzane z zagranicy drożdże, celem poddania ich obanderolowaniu, do Oddziału straży skarbowej w Strzemieszycach, gdzie austriacko-węgierski Związek kartelowy posiada główny skład do formowania i pakowania drożdży.

II. Znosi się pobór opłat spożywczych od wprowadzanych z zagranicy zapalek, tutek i papierosów cygaretowych aż do czasu poddania tychże opodatkowaniu także i na niemieckim obszarze okupowanym.

Nie będą również pobierane opłaty spożywcze od wyrobionych w kraju tutek i bibulek cygaretowych, ponieważ na razie sprowadzany z zagranicy papier cygaretowy w balach i kręgach dopiero na obszarze okupowanym przerabia się na tutki i książeczki cygaretowe.

Artykuły te są już oclone, a w ciele mieści się i opłata konsumcyjna.

III. Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 15. maja 1916.

Od drożdży prasowanych, o ile one jako nie opodatkowane wedle normy oznaczonej w punkcie I. przeszły do handlu przed tym terminem i w dniu 16. maja 1916 będą się znajdować na składzie w handlach, albo

w transporcie, będzie pobierana dodatkowa opłata spożywcza, równająca się różnicy między dotychczasowym a nowym wymiarem.

Za Jenerał-Gubernatora wojskowego:
Dietrichstein w. r., Jenerał-Major.

220.

Obwieszczenie Naczelnej Komendy armii z dnia 18-go kwietnia 1916 r.

Dopuszczenie pocztowych przesyłek, pakietów za pobraniem z Monarchii do obszaru okupowanego w Polsce.

Na podstawie § 11 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 24. lutego 1916 o służbie pocztowej i telegraficznej zezwala się z dniem 1. maja 1916 na przesyłanie pakietów z Monarchii do obszaru okupowanego w Polsce za pobraniem do wysokości 1000 K. pod następującymi warunkami:

1. Co do zewnętrznego oznaczenia, co do dołączenia adresu przesyłkowego, połączonego z przekazem pocztowym dla kwoty pobrania, dalej co do adresowania tego przekazu pocztowego nie do miejsca nadania, lecz do jakiejś innej miejscowości, albo do jakiejś pocztowej kasy oszczędności, lub innej instytucji kredytowej, obowiązują miejscowe przepisy miejsca nadania.

2. Należytość za pobranie wynosi 2 h. od każdych 4 K. pobrać się mających, najmniej jednak 12 h. i ma być uiszczona tak samo, jak inne należytości przesyłkowe przy nadaniu.

3. Co się tyczy warunków przesyłki i opłaty cła, mają zastosowanie odnośnie do pakietów za pobraniem ogólne przepisy o przesyłaniu pakietów do obszaru okupowanego.

4. Termin dla podjęcia przesyłek za pobraniem ustanawia się przy etapowych urządzeniach pocztowych na 15 dni po nadejściu przesyłki, wzgl. po doręczeniu awiza.

5. Żądania opuszczenia lub niżenia kwoty pobrania są niedopuszczalne.

6. Porękę za pakiety za pobraniem przyjmuje się taksamo, jak za inne pakiety.

Za pobranie ciężące na przesyłce odpowiada zakład pocztowy obszaru okupowanego o tyle, o ile przesyłka została adresatowi doręczona, a kwotę pobraną reklamowano w ciągu 6 miesięcy od dnia nadania przesyłki.

221.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 12-go kwietnia 1916 r.

Moc obowiązująca ordynacyi cłowej, przepisów wykonawczych do niej, rozporządzenia o wywozie w obszarze okupowanym na wschód od Bugu.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z 31. maja 1915, Nr. 15 Dz. rozp., tyżące się ordynacyi cłowej, przepisy wykonawcze do niej (Nr. 16 Dz. rozp.) i rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp., tyżące się wywozu z obszaru okupacyjnego i obrotu granicznego weszło na mocy rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 5. kwietnia 1916 z dniem 15. kwietnia 1916 w moc także i dla obszaru okupowanego na wschód od Bugu.

222.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 12-go kwietnia 1916 r.

Otwarcie ekspozytury cłowej w Baranowie.

W Baranowie obwodu Sandomierskiego otwartą została ekspozytura cłowa dla ruchu towarowego z c. i k. obszarem okupowanym w Polsce.

223.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 20-go kwietnia 1916 r.

Przymusowe ubezpieczenia od ognia.

Kierownictwo olkuskiej reprezentacyi Instytucyi wzajemnego ubezpieczenia od ognia w Królestwie Polskiem powierzono p. Feliksowi Ściborowi, któremu został przydzielony Stefan Przeradski jako pomocnik i Jerzy Jakowski jako sekretarz.

224.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 26-go kwietnia 1916 r.

Przymus koncesyjny dla wyrobu stampili i nalepek pieczętkowych.

Przymus koncesyjny ustanowiony w § 158 ros. ustawy cenzurowej dla drukarni i tym podobnych prze-

mysłów, został rozszerzony na wyrób stampili i nalepek pieczętkowych.

Do udzielenia koncesyi kompetentne są c. i k. Komendy obwodowe.

225.

M. G. G. Praes. Nr. 1400/16.

Obwieszczenie.

C. i k. Komenda obwodowa w Olkuszu wyznaczyła od dnia 1. czerwca do 30. czerwca 1916 dla obwodu olkuskiego następujące ceny wytyczne, których należy się trzymać.

Oznaczone ceny nie są cenami maksymalnymi, tylko wytycznymi ustanowionymi w tym celu, aby sprzedającym i kupującym podać w ogólnym zarysie wskazówkę do normalnego kształtowania się cen.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa Nr. 1400/16 Präs. zarządzam co następuje:

Wszyscy kupcy albo inne osoby, które trudnią się w sposób przemysłowy sprzedają poniżej wymienionych środków żywności w lokalach sklepowych lub na targach oraz sprzedają lub utrzymują na sprzedaż przedmioty codziennego zapotrzebowania, **obowiązani są cenę** przeznaczonych do sprzedaży artykułów **uwidocznici** w lokalu sklepowym w miejscu dostępnym dla klienteli, na stanowisku sprzedaży lub placu targowym, bądź to na samym towarze, bądź też w miejscu zupełnie widocznym, (okno wystawowe, drzwi wchodowe, stół do sprzedaży i t. p.).

Ceny oznaczające dokładnie ilość i gatunek towaru mają być wypisane pismem wyraźnie czytelnym.

Ilość towaru ma być oznaczona według zwyczajnie używanej rosyjskiej miary i wagi, ceny zaś mają być podane wyłącznie tylko w walucie koronowej.

Żądanie cen wyższych aniżeli podanych w cenniku lub uwidoczniionych na towarze, lub **oznaczenie** w cenniku lub na towarze ceny, nieodpowiadającej istotnej wartości lub jakości towaru, będzie surowo karane na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 15. września 1915. Nr. 38. **grzywną do 2000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.**

Obok kary aresztu można nałożyć grzywnę do 2000 koron.

Odmówienie sprzedania towaru po oznaczonej cenie, ukrycie towaru, lub złośliwe zniszczenie będzie karane jeszcze surowiej, a to grzywną do 20.000 koron lub aresztem do jednego roku. Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do 20.000 koron, zarządzona zamknięcie lokalu przedsiębiorstwa i orzeczona utrata uprawnień przemysłowego.

Jako najwyższą granicę cen dla zakupów dla wojska i wojskowych zakładów ustanawia się, począwszy od 1 maja 1916 roku, ogłoszone tem obwieszczeniem ceny wytyczne względnie maksymalne.

Dotychczas ogłoszone ceny maksymalne, za zajęte i zarekwirowane artykuły, (np. sól, rzepak itd.) należy uważać tylko jako ceny przyjęcia dla administracji wojskowej i w przyszłości nie będą nazywane cenami maksymalnymi, lecz cenami »przyjęcia«.

Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. czerwca 1916 roku.

Mięso, tłuszcze i wyroby masarskie.

	w hurcie		w detalu	
	1 pud:	h.	1 funt:	K. 1 h.
Wolowe mięso z kośćmi K.	—	h.	—	K. 1 h. 40
» » bez kości »	—	»	—	» — » —
Polędwica	—	»	—	» 2 » —
Cielęcina	—	»	—	» — » —
Baranina	—	»	—	» 1 » 20
Świnina	60	»	—	» 1 » 80
Mięso wędzone	—	»	—	» 1 » 90
Słonina młoda	—	»	—	» 2 » 40
» wędzona	—	»	—	» 2 » 90
Smalec	—	»	—	» 3 » —
Tłuszcz bydlęcy	—	»	—	» 1 » 50
Margaryna	—	»	—	» 3 » 30
Tłuszcz roślinny	—	»	—	» 2 » 40
Kiełbasa zwyczajna	—	»	—	» 2 » 50
» krakowska	—	»	—	» 3 » —
» prasowana	—	»	—	» 2 » 50

W miejscowościach, leżących zdala od kolei może być do niniejszych cen doliczony dodatek w wysokości 10%.

Drób, ryby.

Gęsi	—	»	—	» 1 » 80
Kaczki	—	»	—	» 1 » 50
Kury . . . . . 1 sztuka	—	»	—	» 4 » —
Karpie	—	»	—	» 2 » —
Szczupaki	—	»	—	» 2 » —
Ryby morskie	—	»	—	» 1 » 10
Śledzie (solone)	—	»	—	» — » 84

Produkty mączne, chleb.

Mąka pszenna pyłowa	—	»	—	» — » 21
» » razowa	—	»	—	» — » 19
» żytnia pyłowa	—	»	—	» — » 20
» » razowa	—	»	—	» — » 17
Mąka kartofl. walcowana	—	»	—	» — » 23
» » grochmalowa	—	»	—	» — » 32
Kasza	—	»	—	» — » 36
» perl. gruba (pęczak)	—	»	—	» — » 21
» perlowa drobna	—	»	—	» — » 22

w hurcie
1 pud:
Kor. hal.

w detalu
1 funt:
Kor. hal.

Jagły	»	—	»	—	»	—	»	—	»	40
Tatarka	»	—	»	—	»	—	»	—	»	1 » 10
Ryż	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
» łamany	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
Chleb Nr. 1 z mąką kartofl.	»	—	»	—	»	—	»	—	»	20
» Nr. 2 z kartoflami	»	—	»	—	»	—	»	—	»	14

Urzędownie ustanowione ceny.

Płody strączkowe.

Groch nieobierany	»	13	»	—	»	—	»	—	»	35
» obierany	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
Soczewica	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
Fasola	»	22	»	—	»	—	»	—	»	60

Mleko, jaja, produkty mleczarskie.

Mleko niezbierane kwarta	»	—	»	—	»	—	»	—	»	40
» zbierane	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
Ser krowi funt	»	—	»	—	»	—	»	—	»	60
Masło stołowe	»	—	»	—	»	—	»	—	»	2 » 90
Masło kuchenne	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
Ser szwajcarski	»	—	»	—	»	—	»	—	»	3 » 50
Ser śmietankowy	»	—	»	—	»	—	»	—	»	2 » 40
Jaja świeże . . . . . 1 sztuka	»	—	»	—	»	—	»	—	»	08
» przechowywane	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—

Towary kolonialne i korzenne.

Kawa surowa	»	95	»	—	»	—	»	—	»	2 » 75
» palona	»	—	»	—	»	—	»	—	»	5 » —
» do	»	—	»	—	»	—	»	—	»	3 » 50
» do	»	—	»	—	»	—	»	—	»	6 » —
Cukier w głowach	»	28	»	—	»	—	»	—	»	77
» w kostkach	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
» kryształ	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
» mączka	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
Herbata	»	220	»	—	»	—	»	—	»	5 » 50
» do	»	—	»	—	»	—	»	—	»	8 » —
Kakao	»	200	»	—	»	—	»	—	»	5 » —
Czekolada zwyczajna	»	130	»	—	»	—	»	—	»	3 » 50
Sól	»	—	»	—	»	—	»	—	»	— » 11
Pieprz	»	—	»	—	»	—	»	—	»	3 » 20
Kminek	»	—	»	—	»	—	»	—	»	1 » —
Oliwa jadalna	»	—	»	—	»	—	»	—	»	6 » 50
Ocet . . . . . hektolitr	»	80	»	—	»	—	»	—	»	litr 2 » 50

Warzywo podług pór roku.

Kartofle . . . . . 1 korzec 280 f.	»	8	»	—	»	—	»	—	»	1/4 korca 2.—
Kapusta	»	—	»	—	»	—	»	—	»	— » 20
Marchew	»	—	»	—	»	—	»	—	»	—
Buraki	»	—	»	—	»	—	»	—	»	— » 10

	w hurcie		w detalu	
	1 pud:		1 funt:	
	Kor.	hal.	Kor.	hal.
Cebula	»	—	»	—
Czosnek	»	—	»	2
Chrzan	»	—	»	1

Owoce i konserwy owocowe.

Jabłka	»	—	»	—
Śliwki suszone	»	45	»	1
Powidła	»	—	»	—

Napoje.

Wino ¹⁾	»	—	»	—
Piwo	litr	»	—	»
Wódka	litr	»	—	»
Arak	litr	»	—	»
Woda sodowa	»	—	»	—

Bydło na rzeź.

Woły	»	28	»	—
Byki	»	28	»	—
Krowy	»	26	»	—
Bydło młode	»	—	»	—
Cielęta	»	—	»	—
Świnie	»	60	»	—
Owce	»	—	»	1

Pasza.

Siano ²⁾ 1 pud 1 k. 70	1 pud	2	»	—
Słoma 1 pud — » 85	1 pud	1	»	—
Buraki cukrowe	»	—	»	—
» pastewne 6 pudów	»	8	»	—
Makuchy ³⁾ 1 pud K. 3 h. 40	»	1 pud	»	3
Bób (bobik)	»	—	»	—
Wyka ⁴⁾ 6 pudów	»	45	»	—

Materyały opałowe, do oświetlenia i mycia.

Drzewo opałowe twarde m ³	»	—	»	9
» » miękkie m ³	»	—	»	9
Węgiel kamienny 6 pudów	»	4	»	08
Koks	»	—	»	—
Nafta	»	—	»	—
Spirytus do palenia 1 hl.	»	420	»	—
Zapałki . . . 10 pudełek	»	—	»	28
Świece stear. zwycz. 1 klg.	»	—	»	—

¹⁾ Podług faktury do 25% zarobku.

²⁾ Urzędownie ustanowiona cena handlowa do 14 kor.

³⁾ zajęte.

⁴⁾ tylko do siewu.

	w hurcie		w detalu	
	1 pud:		1 funt:	
	Kor.	hal.	Kor.	hal.
Mydło twarde . . . 1 pud	»	180	»	—
» szare	»	—	»	—
Soda krystaliczna 1 pud	»	14	»	—
Sieczka . . . . 6 pudów	»	16	»	—
Ospa (otręby) 6 pudów	»	20	»	—

226.

Obwieszczenie.

W ślad art. 316 Dziennika Urzędowego L. 17 z 1915 poddało Wojskowe General-Gubernatorstwo pod bezpośrednią kompetencję c. i k. wojskowego urzędu górniczego w Dąbrowie także wszystkie przerabiające żelazo huty w obwodach: Końsk, Wierzbnik, Kielce i Opatów, oraz odlewnie żelaza stanowiące dawniej własność państwa rosyjskiego.

Postanowienia wspomnianego artykułu stosują się również do wymienionych zakładów.

227.

Obwieszczenie.

Wojskowe Gen. Gubernatorstwo zezwoliło reskryptem z dnia 19. maja 1916 r. A. Nr. 13147/16 Warszawskiemu Towarzystwu Ubezpieczeń od ognia na ponowne podjęcie czynności w obrębie Wojskowego General-Gubernatorstwa.

228.

Uwolnienie lub wymiana robotników wcielonych do oddziałów robotniczych.

C. i k. Wojsk. Gener. Gubernatorstwo reskryptem z dnia 10. maja b. r. B. Nr. 29851/16 wydało następujące zarządzenie co do kompetencji i postępowania w sprawach uwolnienia z cywilnych oddziałów robotniczych.

Prośby o uwolnienie z oddziału robotniczego należy wnosić do tej c. i k. Komendy obwodowej, w obrębie której robotnik wcielony do cywilnego oddziału robotniczego stale mieszkał i w której jest utrzymywany w ewidencji.

Obojętnem jest, czy robotnik już jest wcielony, czy tylko utrzymywany w ewidencji, czy też chodzi o zupełne wykreślenie go z listy ewidencyjnej przy odbiorze karty wcielenia, lub czy tylko o uwolnienie go chwilowo na pewien przeciąg czasu.

Uprawniony do wniesienia prośby jest albo sam

robotnik jako utrzymujący rodzinę lub też ci członkowie rodziny, których reklamowany utrzymywał.

Faktyczne istnienie powodów podanych w prośbie, dla których robotnikowi przysługuje prawo czasowego uwolnienia lub zupełnego wykreślenia z listy musi być potwierdzoną przez sołtysa i wójta pod ich osobistą odpowiedzialnością.

Podania te stwierdzone przez Urzędy gminne będą następnie badane przez własne organa c. i k. Komendy obwodowej.

Po załatwieniu prośby otrzyma strona pisemną rezolucję, której treść wpisana będzie w listy ewidencyjne znajdujące się w c. i k. Komendzie obwodowej i w Urzędzie gminnym.

Przeciwko odmownemu załatwieniu prośby służy stronie rekurs do c. i k. Wojsk. Gener. Gubernatorstwa, który należy podać do c. i k. Komendy obwodowej w 8 dniach licząc od dnia doręczenia.

Gubernatorstwo rozstrzyga w drugiej i ostatniej instancji nieodwołalnie.

Rekursa wniesione po upływie 8-dniowego terminu będą wprost przez c. i k. Komendę obwodową odrzucane.

Wniesienie rekursu nie ma dla powołanego do robót mocy wstrzymującej.

229.

Do rolników.

Zwracam uwagę, że wobec ukończenia pilnych robót wiosennych mają obecnie posiadacze roli dosyć czasu, by wyplewić chwasty, które się na wielu polach zbyt rozmnożyły, a nadto, że nastąpiła znowu stosowna pora do zasypywania tych rowów strzeleckich, które swego czasu dozwolono wyrównać, a których do tej pory nie zasypiano.

Odwoluję się przeto do ludności, aby we własnym interesie nie zwlekała z temi robotami i polecam przede wszystkim PP. wójtom, by z całą energią opieszłych pociągali do wykonywania tych prac.

230.

M. G. G. J. Nr. 26833/16.

Pozwolenia na wywóz towarów z obszaru okupowanego do krajów poza Monarchią austriacko-węgierską.

Wszystkie prośby o pozwolenie wywozu towarów z obszaru okupowanego przez austriacko-węgierską Mo-

narchię do krajów poza granicą tej Monarchii, należy wnieść do Wydziału gospodarczego przy Jeneral-Gubernatorstwie w Lublinie przez c. i k. Komendę obwodową w Olkuszu.

231.

Taksy za zwierzęta rzeźne w rzeźniach położonych w obrębie c. i k. wojskowego General-gubernatorstwa.

Wedle rozporządzenia c. i k. wojskowego General-Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 27. marca b. r. J. Nr. 3813 mają władze wojskowe za zwierzęta bite w rzeźniach uiszczać taksy w miejscu obowiązujące. Taksy te jednak nie mogą przekraczać 2 koron za sztukę wielkiego bydła, a 1 koronę za sztukę małą (świnie, owce, kozy i cielęta).

Tam, gdzie rzeźnie gminne wydzierżawione są prywatnym osobom, władze wojskowe wydawać będą tylko potwierdzenia (Bescheinigung) a gminy zredukują w tym samym stosunku dzierżawcom odpowiednie opłaty.

W rzeźniach prywatnych należności te przypadają odpowiednim właścicielom, a co do wynagrodzenia (pokwitowania), mają zastosowanie ustępy 111, względnie I. b. rozporządzenia Naczelnej Komendy armii op. 54346 z 15. czerwca 1915.

Ogłędziny takich zwierząt odbywać się mają przez wojskowych lub państwowych lekarzy weterynaryjnych.

Tylko tam, gdzie tych organów niema, należy za zwykłym wynagrodzeniem użyć gminnych lub prywatnych lekarzy weterynaryjnych.

232.

Ad. M. G. G. F. Nr. 24893.

Obwieszczenie.

Z dniem dzisiejszym zabraniam podawania kawy ze śmietanką w kawiarniach i cukierniach.

Wobec wielkiego zapotrzebowania tłuszczów wszelkiego rodzaju, należy ich używać jak najoszczędniej.

Sprzedaż śmietany jest wogóle wzbroniona a wolno jej używać tylko do wyrobu masła.

233.

Godziny urzędowe w c. i k. etapowym urzędzie pocztowym i telegraficznym w Olkuszu.

W niedziele od 8'30—11'30 przed południem; od 3—4 po południu.

W inne dni tygodnia (choćby w nie przypadło święto) od 8—12 przed południem i od 2—6 po południu.

234.

Ogłoszenie.

Pocztowy prywatny obrót pakietowy.

Na mocy § 9 pkt. 8 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 24. lutego 1916 co do służby pocztowej i telegraficznej zostaje dopuszczonem od 1. czerwca 1916 nadawanie prywatnych pakietów pocztowych w urzędach pocztowych etapowych w c. i k. zajęтым obszarze Polski pod następującymi warunkami:

1. Prywatne pakiety pocztowe mogą być przesyłane nie tylko wewnątrz zajętego obszaru, lecz także z zajętego obszaru do Monarchii.

2. Przyjmowanie prywatnych pakietów odbywa się w razie tylko w etapowych urzędach pocztowych I. klasy.

3. Wykluczone są od wysyłki w pocztowych pakietach:

- a) brudna bielizna;
- b) noszone ubranie w nieczystym stanie;
- c) przedmioty, których wysyłka jest połączona z niebezpieczeństwem;
- d) broń i amunicja wszelkiego rodzaju;
- e) przedmioty łatwo się psujące;
- f) żywe zwierzęta.

4. Towary, które podlegają ogólnemu zakazowi wywozu, są wykluczone od wysyłki do Monarchii, o ile wywóz tych pakietów nie jest wyraźnie przez Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo dozwolone.

5. Do pakietów nie mogą być dołączone zamknięte lub niezamknięte listy, pisma lub inne wiadomości mające charakter osobistej korespondencji, w końcu gotówka lub papiery wartościowe. Natomiast dozwolone jest dołączenie faktur (rachunków), posiadających jedynie dla takich pism właściwe znamiona.

6. Najwyższa waga pakietu wynosi 5 kg.

7. Opakowanie i zamknięcie pakietów musi być trwałem stosownie do drogi, objętości i zawartości i w ten sposób zrobione, żeby zawartość była odpowiednio chroniona przeciw uszkodzeniu albo ograbieniu i aby niebezpieczeństwo uszkodzenia innych posyłek lub skażenia pocztowych funkcjonariuszy było usunięte.

8. Adres należy umieścić na samej posyłce, który musi oznaczać dokładnie i wyraźnie adresata i miejsce przeznaczenia, aby zapobiedz każdej niepewności w przesyłce i doręczeniu.

Poleca się dołączyć wewnątrz odpisu adresu posyłki z podaniem adresu nadawcy.

9. Zawartość posyłki należy podać prawdziwie i tak dokładnie nie tylko na samym pakiecie, lecz także na adresie przesyłkowym, o ile to jest pożądanem dla osądzenia dopuszczalności w przesłaniu, odpowiedniem opakowaniu i zamknięciu, jako też co do obchodzenia się podczas transportu i przy doręczeniu.

10. Do każdego pakietu należy dodać osobny adres przesyłkowy przy użyciu blankietów wydanych dla zajętego obszaru w Polsce, dla przesyłek za zaliczką przekazów zaliczkowych złączonych (należytość 3 h.). Należytość stemplową w kwocie 10 h. należy uiścić przez naklejenie stempla.

Nie wolno na adresach przesyłkowych umieszczać prywatnych wiadomości.

11. Należytość wysyłkowa wynosi 60 h. za każdy pakiet. Za zaliczkę i zwrot posyłek należytość oblicza się osobno.

12. Pakiety mogą być obciążone zaliczką do wysokości 1000 kor. Należytość zaliczkowa wynosi 2 h. za każde 4 K., najmniej jednak 12 h. i należy ją uiścić podobnie jak należytość za wysyłkę przy nadaniu przez nalepienie znaczka pocztowego.

13. Pakiety do Monarchii podlegają postępowaniu cłowemu i należy je przeto każdy cłową deklaracją opatrzyć (należytość 1 h. za sztukę). Oprócz tego należy do każdego pakietu dołączyć równocześnie statystyczną deklarację (należytość 1 h.).

14. Podanie wartości, żądanie doręczenia przez umyślnego posłańca, do własnych rąk, lub za zwrotnym rewersem, podanie jako łamliwe (Sperrgut) jakoteż postępowanie z cedułami frankocłowymi jest niedopuszczalne.

15. Pakiety, które powyż wymienionym warunkom nie odpowiadają, są od przyjęcia wykluczone; jeżeli się to później zauważy, będą zwrócone nadawcy.

Etapowe urzędy pocztowe są uprawnione otwierać pakiety celem zbadania zawartości nawet w nieobecności nadawcy albo uprawnionego do odbioru.

16. W zajęтым obszarze doręczenie pakietów nie odbywa się. Nadeszłe pakiety będą tak w miejscu siedziby urzędu pocztowego jak i w miejscowościach poza siedzibą przez wydanie adresu przesyłkowego uprawnionemu do odbioru awizowane. Należytość za awizo wynosi 4 h.

17. Co do postępowania reklamacyjnego przy pakietach niedoręczalnych obowiązują przepisy wzajemnego obrotu Austro-węg., bośniacko-herzowskińskiego z tym wyjątkiem, że zniesienie albo znizzenie zaliczki jest niedozwolone.

18. Termin reklamacyjny co do pakietów prywatnych wynosi 6 miesięcy od dnia nadania.

19. Zarząd pocztowy zajętego obszaru obejmuje odpowiedzialność za stratę lub brak zawartości w miarę rzeczywistej utraty wartości do wysokości kwoty 5 kor.

za każde kilo lub część tego i mianowicie tylko w przypuszczeniu, że strata lub ubytek w jego okręgu powstał przez winę jednego z pocztowych funkcjonariuszy.

Olkusz, dnia 25. maja 1916.

235.

Ubezpieczenie.

Reskryptem z dnia 9. maja 1916 r. L. 22226/16 zezwoliło General-Gubernatorstwo wojskowe Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie na zawieranie umów o zabezpieczenie życiowe w okupowanym obszarze w Polsce.

W Lublinie otwarto stację płatniczą tego towarzystwa.

236.

Obwieszczenie.

Ze względu, że tłuszcz zawarty w wełnie można zużytkować do produkcji lanoliny, rozstrzygnęło Jenerał-Gubernatorstwo Wojskowe z dnia 18. maja 1916 13 R. 7869, że korzystniej jest nie myć owiec przed strzyżką.

237.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z dnia 9. maja 1916, dotyczące sądownictwa.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Artykuł I.

Organizacja sądownictwa.

Sądownictwo, o ile nie jest przekazane Sądom wojskowym (polowym), sprawują po części Sądy pokoju w pierwszej instancji, a Sądy Komend obwodowych w drugiej instancji (sądownictwo niższe), po części zaś Trybunały w pierwszej instancji a Sąd apelacyjny Jenerał-Gubernatorstwa w drugiej instancji (sądownictwo wyższe).

Artykuł II.

Sądownictwo niższe.

a) Sądy pokoju.

§ 1.

Sądy pokoju wstępują w miejsce dotychczasowych Sądów gminnych i Sądów pokoju.

Każdy Sąd pokoju sprawuje w swoim okręgu urzędowym sądownictwo we wszystkich sprawach, w których dotychczas właściwym był Sąd gminny lub Sąd pokoju.

Sędziów pokoju, ławników i sekretarzy mianuje Komendant obwodu, który może ich też każdej chwili usunąć.

Zresztą obowiązują co do składu i toku urzędowania Sądów pokoju przepisy obowiązujące dla Sądów gminnych.

Sędzia państwowy, ustanowiony jako sędzia pokoju, wydaje wyroki bez współudziału ławników.

§ 2.

Komendant obwodu może za zezwoleniem Jenerał-Gubernatora zarządzić w obrębie obwodu zmiany co do siedzib i okręgów Sądów pokoju; zarządzenia takie będą ogłoszone w Dzienniku urzędowym.

b) Sądy obwodowe.

§ 3.

Wskutek środków prawnych przeciw rozstrzygnięciom Sądów pokoju orzeka Sąd Komendy obwodowej (Sąd obwodowy) w komplecie trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Jenerał-Gubernatora państwowy sędzia cywilny lub jego zastępca. Jako wotantów powołuje Komendant obwodu, zależnie od stosunków miejscowych, państwowych sędziów cywilnych, przydzielonych do Komendy obwodowej lub sędziów pokoju.

Sędzia pokoju, który w I. instancji był czynny jako sędzia w pewnej sprawie, nie może brać udziału w rozpatrywaniu tej samej sprawy w II. instancji.

§ 4.

Sąd obwodowy i jego przewodniczący (§ 3, ustęp 2) spełniają wszelkie czynności sędziowskie i administracyjne, które według ustaw krajowych były przekazane zjazdowi sędziów pokoju lub przewodniczącemu tegoż, a nie zostały zastrzeżone innej władzy.

Przewodniczący sprawuje w szczególności bezpośredni nadzór służbowy nad Sądami pokoju. Może on zamiast miejscowo właściwego, delegować aż do odwołania, inny Sąd pokoju do rozpatrywania pewnej sprawy lub do prowadzenia sprawy opiekuńczej i powołać innego sędziego pokoju do przewodnictwa w radzie rodzinnej.

Artykuł III.

Sądownictwo wyższe.

a) Trybunały.

§ 5.

Do wykonywania sądownictwa w sprawach, które nie są przekazane Sądom pokoju, ustanawia się w myśl artykułu I. Trybunały:

w **Kielcach** dla obwodów: buskiego, jędrzejowskiego, kieleckiego, miechowskiego, olkuskiego, pińczowskiego i włoszczowskiego;

w **Lublinie** dla obwodów: biłgorajskiego, chełmskiego, hrubieszowskiego, janowskiego, krasnostawskiego, lubartowskiego, lubelskiego, puławskiego, tomaszowskiego i zamojskiego;

w **Piotrkowie** dla obwodów: dąbrowskiego, nowo-radomskiego i piotrkowskiego;

w **Radomiu** dla obwodów: koneckiego, kozienickiego, opatowskiego, opoczniańskiego, radomskiego, sandomierskiego i wierzbnickiego.

Jeneral-Gubernatorstwo może w drodze rozporządzenia zmienić okręgi Trybunałów. Granice tych okręgów nie mogą przecinać granic obwodów.

§ 6.

Trybunał orzeka w komplecie trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Jeneral-Gubernatora cywilny sędzia państwowy lub jego zastępca. Innych członków Trybunału mianuje Jeneral-Gubernator.

Przepisy, dotyczące załatwiania pewnych spraw przez sędziego jednostkowego, pozostają w mocy.

Trybunał spełnia dla obwodu, w którym ma swą siedzibę, funkcję Sądu obwodowego (§ 3, ustęp 1, § 4).

b) Sąd apelacyjny Jeneral-Gubernatorstwa.

§ 7.

Wskutek środków prawnych przeciw rozstrzygnięciom Trybunałów orzeka Sąd apelacyjny Jeneral-Gubernatorstwa w komplecie trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Jeneral-Gubernatora armii cywilny sędzia państwowy lub jego zastępca. Innych członków Sądu apelacyjnego mianuje Jeneral-Gubernator.

Artykuł IV.

Prawo nadzoru.

§ 8.

Jeneral-Gubernator może powołać na członków Trybunałów i Sądu apelacyjnego Jeneral-Gubernatorstwa także obeznanych z prawem obywateli c. i k. obszaru okupowanego i może ich każdej chwili złożyć z tego urzędu.

Osoby te, zarówno jak obywatele c. i k. obszaru okupowanego, powołani na sędziów pokoju lub ławników (§ 1, ust. 3), składają przy objęciu urzędowania przyrzeczenie, że będą wiernie wykonywać swoje obowiązki i rozstrzygać według prawa, ustaw i sumienia.

Przyrzeczenie odbiera od sędziów pokoju i ławników Komendant obwodu lub jego zastępca, od członków Trybunałów lub Sądu apelacyjnego Jeneral-Gubernator lub jego zastępca.

§ 9.

Przewodniczący Sądów obwodowych, Trybunałów i Sądu apelacyjnego winni wstrzymać każdy wyrok, zapadły pod ich przewodnictwem, jeżeli jest sprzeczny z prawem i ustawą i przedłożyć go wraz z proponowanym przez siebie wyrokiem w ciągu dwudziestu czterech godzin właściwemu komendantowi.

Właściwym komendantem jest dla Sądu obwodowego i Trybunału ten Komendant obwodu, na którego okręg urzędowy sprawa się rozciąga, dla Sądu apelacyjnego zaś Jeneral-Gubernator.

Komendant obwodu, względnie Jeneral-Gubernator winien w ciągu ośmiu dni zatwierdzić albo wyrok wstrzymany, albo wyrok proponowany przez przewodniczącego; decyzja ta będzie następnie wydana z mocą obowiązującą każdego innego wyroku, wydanego przez ten sam sąd.

§ 10.

Nadzór służbowy nad całem sądownictwem sprawuje Jeneral-Gubernator. Może on wstrzymać każdy prawomocny wyrok, zarządzić powzięcie ponownej uchwały i przekazać je innym organom sędziowskim.

Jeneral-Gubernator, a co do Sądów pokoju także przewodniczący Sądu obwodowego (§ 4, ust. 2), mogą przynaglać załatwienie spraw urzędowych grzywnami do stu koron. Nalożenie grzywny musi być poprzednio zagrożone.

Artykuł V.

Pomoc prawna.

§ 11.

Sądy i inne władze winny sobie udzielać wzajemnie pomocy prawnej.

Z zastrzeżeniem wzajemności należy udzielać pomocy prawnej także sądom i innym władzom w Monarchii austriacko-węgier., w Rzeszy niemieckiej i w niemieckim obszarze okupowanym.

Korespondencya bezpośrednia ze sądami i władzami zagranicznymi (ustęp 2) dozwolona jest w bieżących sprawach administracyjnych i sądowych o tyle, o ile to jest potrzebne do szybszego rozstrzygnięcia sprawy. Sądy pokoju winny jednak i w tych wypadkach przedkładać Sądowi obwodowemu swoje pisma, zwrócone do władz poza obszarem okupowanym.

§ 12.

Wyroki sądów w Monarchii austriacko-węgierskiej, w Rzeszy niemieckiej i w niemieckim obszarze okupowanym, oraz ugody, zawarte wobec tych sądów, winny być we wszystkich sprawach cywilnych wykonane pod tymi warunkami i w tych granicach, które obowiązują ogólnie w odnośnym państwie dla wykonywania zagranicznych wyroków cywilnych.

O dopuszczalności wykonania należy rozstrzygać w myśl artykułów 1274 do 1281 ustawy o postępowaniu cywilnem. Przed rozstrzygnięciem można dopuścić zabezpieczenie powództwa w myśl artykułu 590 i nast. ustawy o postępowaniu cywilnem. Artykuł 1276 ustawy o postępowaniu cywilnem uchyla się z tem ograniczeniem, że musi być przedłożony nakaz wykonania lub poświadczenie sądu zagranicznego, że wyrok lub ugoda jest wykonalna. Wykonania może żądać wierzyciel wprost lub za pośrednictwem sądu zagranicznego.

Artykuł VI.

Przepisy ogólne i postępowanie.

§ 13.

Skarga kasacyjna jest w sprawach cywilnych niedopuszczalna; w sprawach karnych dopuszczalna jest tylko przeciw wyrokom Sądów pokoju, określonym w artykule 124 ustawy o postępowaniu karnem. O wniosku co do rewizyi lub kasacyi wyroku według artykułów 187, 794, 795 ustawy o postępowaniu cywilnem, oraz co do wznowienia postępowania według artykułu 180 i 934 ustawy o postępowaniu karnem rozstrzyga ostatecznie Sąd apelacyjny Jeneral-Gubernatorstwa.

Istniejący porządek instancyi w sprawach opiekuńczych (artykuły 1663, 1664, 1670 ustawy o postępowaniu cywilnem) i w sprawach hipotecznych pozostaje bez zmiany. Komplet dla załatwiania spraw hipotecznych należy składać według odnośnych przepisów. O ile to nie jest wskazanem, może Jeneral-Gubernator wydać odmienne zarządzenia.

§ 14.

W sprawach karnych prowadzi oskarżenie publiczne przed Sądami obwodowymi, Trybunałami i Sądem apelacyjnym Jeneral-Gubernatorstwa urzędnik sądowy.

Jeżeli według ustaw krajowych w przewodzie sprawy cywilnej ma brać udział prokurator, a sąd uzna takie zastępstwo według stanu sprawy za potrzebne, należy ustanowić kuratora, który ma spełniać obowiązki prokuratora.

§ 15.

Obwieszczenia, które według dotychczasowych przepisów miały być zamieszczone w Dzienniku urzędowym byłego gubernatorstwa lub w Wiadomościach senackich, mają być umieszczone w Dzienniku rozporządzeń Jeneral-Gubernatorstwa dla austriacko-węgierskiego obszaru okupowanego w Polsce. Nadto może sąd zarządzić obwieszczenie w innych dziennikach i w inny sposób.

Postępowanie edyktalne nie może być wdrożone lub dalej prowadzone, jeżeli jest widocznem, że jeden z interesowanych nie może się o tem dowiedzieć i jeżeli mu przez to grozi niepowetowana szkoda. Natomiast można zezwolić na zabezpieczenie powództwa w myśl artykułów 590 i nast. ustawy o postępowaniu cywilnem.

§ 16.

§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. września 1915, Nr. 38 Dz. rozp., ma opiewać:

»Dochodzenie prowadzi Sąd pokoju. W wypadkach § 1 rozstrzyga Sąd pokoju sam, jeżeli nie ma być według § 3 orzeczona utrata uprawnienia przemysłowego, zamknięcie lokalu przedsiębiorstwa lub wykluczenie od zwiedzania targów. We wszystkich innych wypadkach ma być sprawa, po ustaleniu jej stanu, przedłożona do rozstrzygnięcia Trybunałowi. Komendant obwodu może dla okręgów kilku Sądów pokoju przekazać badanie i karanie jednemu sędziemu pokoju. W postępowaniu sądowem ma być przesłuchany przynajmniej jeden rzeczoznawca«.

§ 17.

Postanowienia wyjątkowe, zwrócone wyłącznie przeciw obywatelom Monarchii austriacko-węgierskiej lub sprzymierzonego z nią mocarstwa, są uchylone.

Artykuł VII.

Postanowienia końcowe i przejściowe.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. czerwca 1916.

Sprawy, które według przepisów tego rozporządzenia nie należałyby do sądu, w którym się toczą, wtedy tylko należy odstąpić, jeżeli do dnia 20. maja 1916 ustna rozprawa się jeszcze nie odbyła, ani też nie została wyznaczona; w innych wypadkach zaś winien sąd, który sprawą się zajmował, przeprowadzić postępowanie do końca. Toczące się sprawy opiekuńcze prowadzić ma nadal sąd, który dotychczas był właściwym.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

W wykonaniu powyższego rozporządzenia poleca się wszystkim Sądom gminnym, by z dniem 1. czerwca 1916 ściśle doń się zastosowały a w szczególności od tegoż dnia używały oznaczenia »Sąd p o k o j u« i by poczyniły stosowne zmiany w napisach i drukach w tych Sądach dotąd używanych.

Szczegółowe przepisy dotyczące powołanego rozporządzenia, tudzież informacje w związku z niem pozostające zostaną niebawem Sądom przesłane.

I. Komornik sądowy.

Przy Sądzie obwodowym w Olkuszu mianowany został komornikiem P. Ludwik Wewerek. Sprawy mające na celu ściąganie wierzytelności w wyższych sumach (np. wyżej 50 rubli) należy nadal temuż komornikowi do ściągnięcia przekazywać — ściąganie bowiem takich sum przez naczelników gmin napotyka na trudności ze względu na ich administracyjne zajęcia.

II. Podbijanie cen.

Badanie i karanie spraw karnych unormowanych rozporządzeniem Naczelnego Wodza Armii z 15. września 1915, Nr. 38 Dz. rozp. (o podbijanie cen), przekazuje się w obwodzie olkuskim państwowemu Sędziemu Pokoju w Olkuszu.

238.**Wyrok karny.**

Sąd c. i k. Komendy obwodowej jako sąd doraźny w Olkuszu, po przeprowadzonej dnia 8. maja 1916 głównej rozprawie wydał następujący wyrok:

- 1) Jan Gorgoń, gospodarz w Michalówce;
- 2) Paweł Czart, robotnik w Jangrocie;
- 3) Jan Gajda, w Jangrocie

zostali uznani winnymi zbrodni kradzieży z włamaniem po myśli §§ 457, 459, 461 c, i 462 e, popełnionej w ten sposób, że Gorgoń i Czart w nocy z dnia 31. stycznia na 1. lutego 1916 dla własnej korzyści, jako spółka złodziejska po wylamaniu drzwi w stajni Reginy Dybich w Jangrocie, skradli jedną krowę.

W nocy z 23. lutego na 24. lutego 1916 Gorgoń i Gajda jako spółka złodziejska wspólnie ze zbiegłym Wojciechem Habrym, po wejściu do zamkniętej stajni Jakóba Gamrata w Jangrocie, skradli temuż dwie kłaczki.

W nocy z 6. marca na 7. marca 1916, Gajda sam jeden dla własnej korzyści po wejściu do zamkniętej szopy Stefana Knappa w Jangrocie skradł koło od wozu.

Wkońcu Czart i Gajda w nocy z 23. marca na 24. marca dla własnej korzyści jako spółka złodziejska, po wejściu do zamkniętej stajni Petroneli Wypasek w Jangrocie, skradli dwie krowy, przyczem Gorgoń stał się współwinny tej zbrodni po myśli § 11 i 457, 459, 461 c, 462 d w. u. k. przez to, że popędził obie te krowy do Podlaszyc do Wojciecha Habryna.

Jan Gorgoń i Paweł Czart zostali zasądzeni na karę śmierci przez rozstrzelanie a Jan Gajda na karę 12 lat ciężkiego i zastrzonego więzienia.

Wyrok Komendant obwodu zatwierdził z tem, że w drodze łaski zamienił Janowi Gorgoń karę śmierci na 20 lat ciężkiego i zastrzonego więzienia, a Pawłowi Czart zamienił karę śmierci na 18 lat ciężkiego i zastrzonego więzienia.

239.**Awiso.**

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza na kotły parowe, jakoteż i Towarzystwo budowy maszyn W. Fitzer i E. Gamper w Dąbrowie rozpoczęły prawie normalną pracę.

Powyższa fabryka przeprowadza wszystkie naprawy maszyn, przyrządów gospodarczych, montowanie młynów, tartaków i gorzelni.

Firmę powyższą poleca się.

C. i k. Komendant obwodu**Pułkownik Kwiatkowski, w. r.**

